

TARTU ÜLIKOOLI AMETIÜHINGU TEGEVUSED 2024. AASTAL KOKKUVÕTE

Tartu Ülikooli Ametiühing tegutses 2024. aastal koostöös teiste akadeemiliste ametiühingute ja üliõpilaste organisatsioonidega teaduse ja kõrghariduse rahastamisega seotud kitsaskohtadele tähelepanu juhtimisega ühiskonna ja riigijuhtide tasandil; ühtlasi saates Haridus- ja Teadusministeeriumile ülikoolidest kogutud tagasiside teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse (TAIKS) eelnõu kohta.

Tartu Ülikoolis tegutses TÜ Ametiühing akadeemiliste töötajate töökoormuse, töökohakindluse ja palgastabiilsuse, samuti tööheaolu parandamise nimel; võrdsete võimaluste saavutamiseks tervise edenduse ja töötervishoiusummade kasutamiseks, samuti eesmärgiga aidata kaasa, et kujundada Tartu Ülikoolis hea, positiivne, läbipaistev ja kaasav organisatsioonikultuur. Selleks peeti mahukat kirjavahetust ülikooli juhtkonnaga võtmeküsimuste lahendamiseks.

Täpsem kokkuvõte Tartu Ülikooli Ametiühingu tegevustest on allpool.

JAANUAR

24.01.2024

Õpetajate ja õppejõudude palgad ja töökoormus korda! Tartu Ülikooli Ametiühingu esimehe Ruth Tammeoru kõne Tartus Raekoja platsil toimunud rohkearvulisel meelevaldusel haridustöötajate palganõudmiste toetuseks.

Ülikoolide akadeemilised ja mitteakadeemilised töötajad toetavad õpetajate palganõudmisi, sest haridussüsteem on tervik. TÜ Ametiühing sai sõna teisena vahetult pärast streigi ja meelavalduse korraldaja Eesti Haridustöötajate Liidu pöördumist, mis kinnitab haridussektori ühtsust.

TÜ Ametiühingu esimees Ruth Tammeorg rõhutas oma kõnes järgmist (allpool lühendatult).

„Ilmselt on kõigil oma kooliaega meenutades silme ees mõned eredad isiksused ja oma tööd tõelise pühendumusega teinud õpetajad, kes ei lähe meelest ja kui mõnikord mõtleme, miks me just ühes või teises töövaldkonnas edu saavutasime, mõistame, et selle valiku tegimegi oma kooliõpetaja mõjul. Selleks, et missioonitundega inimesi koolis JA ÜLIKOOLIS edaspidigi jätkuks, ei ole tark püüda haridusvaldkonna arvel riigi kulusid kärpida. See tuleb ühiskonnale bumerangina valusalt tagasi, avaldades rumalates poliitilistes otsustes ja majandusliku konkurentsivõime languses.

Nõudmised õpetajatele on suured – kasvatada ja õpetada noori nii, et nad viivad Eesti elu edasi, on rahul oma eluga, suudavad seada eesmärgid ja need saavutada, olla sihikindlad, SÕNAPIDAJAD, EETILISED, hoida oma peret, kodu ja kodumaad, teha hästi oma tööd, kaitsta Loodust.

Väga suur tänu õpetajatele kogu selle suure ja tänuväärse panuse eest, ka selle eest, et nad valmistavad noori ette ülikooli astumiseks!

Nõudmised õppejõududele, akadeemilistele töötajatele ei ole väiksemad. Õppejõududel on tarvis õpetada üliõpilasi nii, et neist kasvaksid uued teadlased, Eesti ja maailma intelligents, arstid, õpetajad, juristid, majandusteadlased, ökoloogid, geneetikud, semiootikud, ajaloolased, matemaatikud, keemikud, füüsikud, IT-spetsialistid jne.

Nii õpetajad kui õpetajate õpetajad väärivad korralikku palka Eestis kehtiva Töölepingu seaduse alusel, kus on sätestatud 5-päevane töönelal, kusjuures eeldatakse, et töötaja töötab 8 tundi päevas.

Seega, korralik palk EI PEA OLEMA VÄLJA TEENITUD ületunnitööga ja seetõttu stressis olekuga.

Eesti vajab tasakaalustatud arengut Eesti inimeste heaolu ja ühiskonna kestlikkuse nimel! See tähendab sotsiaalset vastutustunnet ja ühiskonna heategijate – õpetajate, õpetajate õpetajate, teadlaste, päästjate, arstide ja teiste ühiskonna teenijate väärtustamist!

SUURIM VALITSUSVASTUTUST KANDEV ERAKOND LUBAS ENNE VALIMISI ÕPETAJATELE PALKA 120% EESTI KESKMISEST, TEISED KOALITSIOONIERAKONNAD SELLEST VEEL ENAM.

EESTI KULTUURIRUUMIS ON SÕNAPIDAMIST ALATI AU SEES PEETUD, SEE ON RIIGIMEHELIK, SEE ON ENESEST JA TEISTEST LUGU PIDAV EETILINE KÄITUMINE JA SUHTUMINE. OOTAME VALITSUSELT SÕNAPIDAMIST!

Õpetajate streigi alguse päeval, 22. jaanuaril 2024 korraldas Riigikogu kõrghariduse toetusrühm avaliku arutelu selle üle, kuidas tagada õpetajate järelkasv. Täname toetusrühma ja selle juhti Margit Sutropi sisuka arutelu eest! Arutelu lõpus kõlas mõte, mida ootavad koolidelt tööandjad ja ettevõtjad:

Õpetame lapsi vastutama!

Õpetame õpetajaid vastutama!

Õpetame koolijuhte vastutama!

Valitsusjuhid, vastutus kujunenud situatsioonis lahendus leida on teil! Haridus ei ole kokkuhoiukoht!

Õpetajate ja õppejõudude palgad ja töökoormus korda!

Eesti vajab Hariduslepet!

1.5% SKP-st õpetajatele ja 1.5% SKP-st kõrgharidusse – õpetajate õpetajatele!“

Tartu Ülikooli Ametiühingut esindasid õpetajate meeleavaldusel esimees Ruth Tammeorg, juhatuse liikmed Stefan Groote ja Kersti Taal. Suur tänu meeleavaldusel osalenutele!

TÜ Ametiühingu esimees Ruth Tammeorg õpetajate ja õpetajate õpetajate toetuseks kõnet pidamas 24.01.24. Tartus Raekoja platsil.

Õpetajate nõudmisi toetasid kõnedega ka Arstide Liidu, inseneride ja päästjate esindajad, samuti üliõpilased, Treffneri kooli õpilased ja paljud teised.

ERR galerii piltidest on siin <https://www.err.ee/1609231740/galerii-opetajad-avaldasid-meelt-tartu-raekoja-platsil#lg=1&slide=0>

<https://union.ee/opetajate-ja-oppejoudude-palgad-ja-tookoormus-korda/>

VEEBRUAR

TÜ Ametiühing edastas ettepanekud TÜ eelarve koostamise kohta eesmärgiga saavutada kooskõla akadeemilistele töötajatele esitatavate tööga seotud nõudmiste ja neile ülikooli kesketest vahenditest makstava palgakomponendi vahel.

Tartu Ülikooli Ametiühing edastas ülikooli juhtkonnale TÜAÜ poolsed ettepanekud TÜ eelarve koostamise kohta. TÜAÜ ettepanekud on kantud eesmärgist saavutada kooskõla akadeemilistele töötajatele esitatavate tööga seotud nõudmiste ja neile ülikooli kesketest vahenditest makstava palgakomponendi vahel.

<https://union.ee/tuau-edastas-ettepanekud-tu-eelarve-koostamise-kohta-eesmargiga-saavutada-kooskõla-akadeemilistele-tootajatele-esitatavate-tooga-seotud-noudmiste-ja-neile-ulikooli-kesketest-vahenditest-makstava-palg/>

MÄRTS – JUUNI

TÜ Ametiühing esitas Tartu Ülikooli arengukavasse ettepanekud, mis puudutavad töötajate töökohakindlust ja tööstressi.

TÜ Ametiühing esitas Tartu Ülikooli arengukavasse mitmed ettepanekud. Ettepanekud koostati ametiühingu liikmetelt kogutud sisendi põhjal.

Tööheaolu, töökohakindlust ja palgastabiilsust puudutavad ettepanekute lühikokkuvõte:

- Soovitame Tartu Ülikoolis viia läbi tööheaolu ja läbipõlemise riskide uuringu. Vastavalt uuringu tulemustele soovitame teha muutused ülikooli sisemises töökorralduses, et vähendada töötajate ülekoormust.
- Soovitame koormusarvestuses kajastada ka seni arvestamata niinimetatud nähtamatud tööd, näiteks toimetuskolleegiumites osalemine, retsenseerimine, projektide taotlemise, ülikooli juhtimises osalemine ja aruandlusega seotud töö.
- Soovitame kasvatada TÜ eelarves sildamisfondi suurust, millega toetatakse neid töögrupe, kel ei õnnestunud projektirahastust saada.
- Soovitame kasutusele võtta süsteemi nende töötajate aitamiseks, kes on kriisiolukorras ega tule tööpingetega toime. Valdkondadest tuleb välja suur tööga ülekoormatus ja see, et seal on suur hulk inimesi, kes vajavad abi, st. on töörahuloluküsitluses teada andnud, et nad ei tule toime tööga seotud pingetega. Töörahulolu küsitluse järgi on selliseid inimesi valdkondades vähemalt: SV 5 inimest (1,8% 278st vastanust), MV 3 inimest (2% 153st vastanust), LT 16 inimest (2,9% 550st vastanust). HV kohta ei ole töörahulolu küsitluse kokkuvõttes vastavat näitajat toodud.
- Soovitame võtta eesmärgiks akadeemiliste töötajate üldist töökohakindlust tõstvate tenuurikohtade sisseviimine ka Tartu Ülikoolis. Ülikoolide poolt rahastatavad

tenuuriprofessorid on olemas nii Eesti Maaülikoolis, Tallinna Tehnikaülikoolis kui ka Tallinna Ülikoolis, kuid mitte Tartu Ülikoolis.

- Ülikooli soolise palgalõhe vähendamiseks soovitame kasvatada õpetamise tulusust TÜ palgasüsteemis vastavalt TÜ soolise palgalõhe uuringu autorite soovitusele.

<https://union.ee/tus-valmis-akadeemiliste-tootajate-ajakasutuse-uletootamise-uuring/>

<https://union.ee/tutvu-kusi-ja-osale-tu-akadeemiliste-tootajate-ajakasutuse-uuring-ja-akadeemiliste-tootajate-soolise-palgalohe-uuring/>

<https://union.ee/tu-ametiuhing-esitas-tartu-ulikooli-arengukavasse-ettepanekud-mis-puudutavad-eelkoige-tookoha-kindlust-ja-toostressi/>

JUULI

03.07.2024

Akadeemilised ametiühingud saatsid ülikoolidest kogutud tagasiside teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse (TAIKS) eelnõu kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile.

Akadeemiliste ametiühingute tagasiside teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse (TAIKS) eelnõu kohta keskendub akadeemilise töötaja projektisõltuvusele ja töökoha- ja palgakindluse tagamise vajadusele.

Tagasiside koostamise eestvedaja oli Tartu Ülikooli Ametiühing ja selle allkirjastasid Eesti Keele Instituudi Ametiühing, Tallinna Tehnikaülikooli Akadeemiline Ametiühing, Tallinna Ülikooli Ametiühing ning Tartu Ülikooli Ametiühing.

Samamoodi kui töötajad teistes töölades vajavad ka akadeemilised töötajad seadusega ettenähtud töökoha- ja palgakindlust ning praegune olukord, kus akadeemias peab töötaja paratamatult pidevalt tegelema endale ise palgaraha muretsemisega, ei ole jätkusuutlik ega seaduse mõttega kooskõlas. Hea, kui jõuame ka Eestis selleni, nagu on paljudes riikides mujal maailmas, et vähemalt kaasprofessorid ja professorid saavad oma palga 100% ulatuses ülikoolidelt ning taotlevad grante selleks, et oma noorematele kolleegidele palka maksta.

Teadusasutuse rahastamine peab tagama olukorra, mis aitab teadlastel saavutada suurema kindlustunde töökoha stabiilsuse suhtes, samuti võimaldab see asutusel üles ehitada teadlase karjäärimudeli ja rahastada teadlaste püsitöökohti.

Teadusasutuse rahastamine peab tagama olukorra, mis aitab teadlastel saavutada suurema kindlustunde töökoha stabiilsuse suhtes, samuti võimaldab see asutusel üles ehitada teadlase karjäärimudeli ja rahastada teadlaste püsitöökohti.

<https://union.ee/akadeemilised-ametiuhingud-saatsid-ulikoolidest-kogutud-tagasiside-teadus-ja-arendustegevuse-ning-innovatsiooni-korralduse-seaduse-taiks-eelnou-kohta/>

10.07.2024

TÜ eesmärgiks võiks olla hea positiivse, läbipaistva ja kaasava organisatsioonikultuuri kujundamine.

* Tartu Ülikoolil peab olema paremini välja töötatud koolituste ja info jagamise süsteem töökiusamise ennetamiseks ja lahendamiseks. Töökiusamise probleem akadeemilises süsteemis vajab uuringut, et aru saada, kus on selle peamised põhjused. Koolitused töötajatele ja juhtkonnale on vajalikud töökiusamise ära tundmiseks ja vastavaks adekvaatseks käitumiseks. Lahenduste praegune skeem, kus esmane vastutus ("kirjuta kiusajatele kiri") on pandud kiusatavale, ei ole adekvaatne ning vajab kaasajastamist.

* Teeme ettepaneku paremini käsitleda seksuaalse ahistamise vältimist ülikoolis. Seksuaalse ahistamise teema ei ole ülikoolis ainult üliõpilaste ja õppejõudude teema, vaid ka (võimupositsioonil olevate ja teiste) töötajate teema. Tarvis on harida töötajaid seksuaalse ahistamise vältimise ja võimusuhte teemal. Kannatanuid on tarvis vaimselt ja juriidiliselt toetada ja oma võimupositsiooni ahistamisel ära kasutanuid karistada. **TÜ Ametiühing edastas juhtkonnale 14 olulist punkti tööstressi vähendamise vajaduse kohta Tartu Ülikoolis.**

Tartu Ülikooli Ametiühing saatis TÜ juhtkonnale mahuka 14-st punktist koosneva kiri tööstressi vähendamise vajaduse kohta ülikoolis. Kirjas on pakutud ka samme, mida peaks astuma tööstressi vähendamiseks. Tagasiside ja panustamine selle kirja teksti oli Tartu Ülikooli Ametiühingu liikmete, samuti mitteliikmetest TÜ töötajate poolt tähelepanuväärselt suur. Järelikult on kirjas tõstatatud teemad sellised, mis töötajaid sügavalt puudutavad.

TÜAÜ tänab kõiki, kes kirja koostamises osalesid, kaasa mõtlesid, ideid esitasid ja sõnastada aitasid.

Kirjas esitatud küsimused ja ettepanekud puudutavad muuhulgas projektisõltuvust ja õppetöö alarahastust. Allpool on lühidalt toodud mõtteid kirjast:

- Ülikoolide poolt rahastatavad tenuuriprofessuurid on olemas nii Eesti Maaülikoolis, Tallinna Tehnikaülikoolis kui ka Tallinna Ülikoolis, kuid mitte Tartu Ülikoolis.
- Projektisõltuvus on probleemiks igal TÜ akadeemilisel positsioonil, samal ajal kui 2019. aasta otsus jagada suur osa teadusrahast ministriumite vahel on osutunud problemaatiliseks. Näiteks selle kohta on 19 miljonit eurot kasutamata teadusraha, mis läheb üldiste eelarveaukude lappimiseks ja on jäädavalt kadunud teaduse jaoks (<https://www.err.ee/1609347429/karpe-eelarve-votab-teadusrahast-19-miljonit>).
- Akadeemiliste töötajate ajakasutuse uuringu tulemusel tõid uuringu autorid suurimate probleemidena esile nn nähtamatu töö tegemise, mis akadeemiliste töötajate koormusarvestuses ei kajastu, tööülesannete killustatuse ning ülikoolis levinud ületöötamise kultuuri, mis suurendab töötajate läbipõlemise riski. Mida võtab TÜ ette, et töötajate koormusarvestuses hakkab see töö olema nähtav ja arvestatud, sh töö toimetuskolleegiumites, retsenseerimine, samuti seni töökoormuses kajastamata projektide taotlemise, juhtimise, läbiviimise ja aruandlusega seotud töö.

- Akadeemiliste töötajate soolise palgalõhe uuringu tulemused näitasid, et sooline palgalõhe on TÜ-s probleem. Kas on kavas järgida uuringu autorite soovitusi palgalõhe vähendamiseks: kasvatada õpetamise tulusust TÜ palgasüsteemis?
- Tartu Ülikooli Ametiühingu ettepanek luua anonüümne veebivorm, nn probleemide tõstatamise platvorm, kuhu saab saata probleemsete olukordade kirjeldusi eesmärgiga edendada läbipaistvat, kaasavat ja lugupidavat organisatsioonikultuuri ülikoolis. On oluline, et probleemikirjeldused saaks esitada turvaliselt.
- TÜ töörahulolu küsitluses on 2% vastanud töötajatest teada andnud, et nad ei tule toime tööga seotud pingetega. Ka Tartu Ülikooli Ametiühingu poole on töötajad pöördunud ja kõneldud oma kolleegide läbipõlemisest.

<https://union.ee/tu-ametiuhing-edastas-juhtkonnale-14-olulist-punkti-toostressi-vahendamise-vajaduse-kohta-tartu-ulikoolis/>

AUGUST

TÜ Ametiühing suvise reisi sihtkohaks oli sel korral Oandu-Viinistu-Mohni saar

TÜ Ametiühingu korraldas liikmetele suvise reisi, nagu on tavaks kujunenud paaril viimasel aastal. Sel korral oli marsruut Oandu-Viinistu-Mohni 28 augustil 2024.

TÜ Ametiühingu Oandu-Viinistu-Mohni saare reis on nüüdseks tehtud, oli kaunis päev, retk tore ja osalised positiivsed. Võrratult kaunis koht on Mohni saar – kes pole seal veel käinud, soovitame külastada. Oandu looduskeskus oli tore üllatus, kus meile tegi sealse RMK keskuse teabejuht Tiina Neljandik teaberohke ekskursiooni. Seal tõesti on, mida vaadata, alates vanaaegsetest metsatöö regedest ja tööriistadest koos hobuse vankri ette rakendamise võimalusega, lõpetades mõisaegse jääkeldri näitusega paljudest Eestis kasvavatest marjadest, millest mitte kõik ei ole söödavad.

Viinistu võttis meid vastu peegelsileda päikeses särava merega. Kaatrisõit Viinistult Mohni saarele kestis 15 minutit, kaatreid juhtisid Jaan Manitski poeg Arthur ja üks vanem paadimees. Arthur Manitski lõpetas just käesoleval aastal Tartu Ülikoolis bakalaureusena riigiteaduste eriala, ta lubas veidi ringi vaadata ning siis mõelda ka magistriõppes jätkamisele. Mohni saarel oli meil retk vahva noore giidi Liisaga, kes on ise Viinistust pärit. Nägime kuulsat Mohni pärna, mis ainsana on järgi jäänud võimsast saart katnud pärnametsast, mille kohta kõneldakse, et see olevat maha põletatud, et mereröövlitel poleks seal võimalik varjuda. Saar ise on tõesti kaunis, asudes mandrile küllalt lähedal. Kohale jõudes leiame täiesti omaette kadakase, lõuna pool kivise, põhja pool liivase mereranna, kus soovija saab mõnusalt ujuda. Saarel elab aasta ringi vaid eakas saarevaht koos elukaaslasega, kes teinekord ei saa mandrile kuude viisi, pool aastat järjest. Saarevaht käib vastas igal saarele saabuval paadil. Samuti on saarel hulgaliselt vabalt rändavaid lambaid.

Pärast Mohni saare külastust käisime Viinistu kunstimuseumis ja peale einestamist sealses rannarestoranis asusime tagasi Tartu poole teele.

Retkel arutasime teemasid, mis lähevad korda ülikooli töötajatele, 10. juulil TÜ juhtkonnale saadetud kirja kohta anti tagasisidet, et olulised küsimused on üles tõstetud. Hea on tõdeda, et ülikooli siseveebi andmetel on kirjas toodud ettepanekuid juba ellu viima hakatud.

Kokku oli Tartu Ülikooli Ametiühingu ekskursioonil 27 osalejat – ametiühingu liikmed koos pere ja sõpradega.

<https://union.ee/tu-ametiuhing-suvise-reisi-sihtkohaks-oli-sel-korral-oandu-viinistu-mohni/>

SEPTEMBER

Üleskutse allkirjastada Eesti Üliõpilaskondade Liidu algatatud petitsioon: Tasuta kõrghariduse säilitamine

Eesti üliõpilaste esindusorganisatsioonid löid rahvaalgatuse, mis kutsub üles jätkama riiklikult rahastatud eestikeelse kõrgharidusega. Üleskutse initsiatiiv on pärit ametiühingutelt. Tartu Ülikooli Ametiühing kutsus ka omalt poolt seda rahvaalgatust allkirjastama.

<https://union.ee/petitsioon-tasuta-korghariduse-sailitamine/>

SEPTEMBER - DETSEMBER

Ettevalmistus jätkukirja saatmiseks Tartu Ülikooli Ametiühingu poolt ülikooli juhtkonnale eesmärgiga, kuidas rohkem väärtustada töötajaid ning vähendada läbipõlemise riski.

Selleks kirjavahetus TÜ töötajatega, oodates neilt ettepanekuid ja soovitusi erinevatel teemadel.

<https://union.ee/tuau-ootab-ulikooli-tootajate-ettepanekuid-kuidas-tus-rohkem-vaartustada-tootajaid-ning-vahendada-labipolemise-riski/>

OKTOOBER

Neljapäeval, 3. oktoobril toimus Tartu Ülikooli Ametiühingu ja Eesti Ametiühingute Keskliidu (EAKL) esinduse visiit TÕ Narva Kolledžisse.

Kohtumise ajakava oli järgmine.

14.00 - 14.20 Tartu Ülikooli Ametiühingu tegevuse tutvustus - TÕ Ametiühingu juhatuse esimees Ruth Tammeorg.

14.20 - 14.40 Ametiühinguga liitumise tähtsus töötaja jaoks - EAKLi organisatsioonisekretär Evelin Tomson.

14.40 - 15.00 Töötajate esindajate, usaldusisikute roll - EAKLi Ida-Virumaa osakonna juhataja Aleksandr Startsev.

15.00 - 16.00 Arutelu - Aktuaalsed teemad töötajate seisukohalt, samuti kõrgharidusrahastuse vallas ning võimalikud ühistegevused.

Aruteluteemaks oli ka üliõpilaste meeleavalduste toetamine tasuta kõrghariduse jätkumiseks.

Kohtumine läks kenasti, töötajad tänasid info eest ja ütlesid, et see oli neile huvitav ning nad said uut infot, mille üle mõelda. TÕ Ametiühingu juhatuse esimehel Ruth Tammeorg oli kaasas ülikooli juhtkonnale 10.07.2024 saadetud kirja tekst, mis tekitas elava arutelu. Samuti kutsusime töötajaid liituma ametiühinguga, sest teemasid, millega ametiühing tegeleb, on küllalt nii ülikoolis kui kogu Eestis tervikuna.

Laiema pildi ametiühingu tööst ning usaldusisikute rollist andsid EAKLi organisatsioonisekretär Evelin Tomson ja Ida-Virumaa osakonna juhataja Aleksandr Startsev, kellele esitati mitmeid küsimusi.

17.10.2024

Osalemine üliõpilaste meeleavaldusel Tallinnas tasuta kõrghariduse toetuseks: TASUTA KÕRGHARIDUS = RIKAS EESTI

17. oktoobril hommikul toimus Tallinnas Stenbocki maja ees Eesti Üliõpilaskondade Liidu (EÜL) korraldatud meeleavaldus tasuta kõrghariduse jätkumiseks Eestis. TÜ Ametiühingu esimees Ruth Tammeorg võttis sõna ametiühingute esindajana. Hinnanguliselt oli kohal 150-200 inimest.

Tammeorg rõhutas oma sõnavõtus, et ametiühingu jaoks on oluliseks on nii töötajate kui üliõpilaste potentsiaali avamine parimal viisil, ilma neid ületöötamisega välja kurnamata. Tarvis on tasuta kõrghariduse jätkumist Eestis!

Akadeemiliste ametiühingute plakatil oli sõnum:

TASUTA KÕRGHARIDUS = RIKAS EESTI

TASULINE KÕRGHARIDUS = VAENE EESTI

KÕRGHARIDUSE RAHASTAMINE 1,5% SKP-st!

TEADUSE RAHASTAMINE 1% SKP-st!

See sõnum kordus erinevates variantides ka üliõpilaste ja õpilaste plakatitel ja sõnavõttudes.

Meeleavalduse oli kohal ERR, Postimees, TV3, Delfi, Õhtuleht. Mõned lingid meediakajastustele on allpool.

- <https://www.err.ee/1609494496/galerii-opilaste-ja-tudengite-pikett-tasuta-korghariduse-toetuseks>
- <https://www.postimees.ee/8116717/galerii-uliopilased-ja-opilased-streigivad-tasuta-korghariduse-ees?gallery=349298&image=16423222>
- <https://www.delfi.ee/artikkel/120329752/fotod-tulevik-ei-tohiks-soltuda-rahakotist-uliopilased-kogunesid-stenbocki-maja-ette-protestile>

<https://union.ee/tudengite-meeleavaldus-tallinnas-tasuta-korghariduse-toetuseks-tasuta-korgharidus-rikas-ees/>

21.10.2024

TÜ Ametiühingu poolt on saadetud tänukiri siseauditi büroole. Täname siseauditi bürood ja selle juhti Kairi Korke, et oluline ametiühingu ettepanek turvalise töökeskkonna kujundamiseks on võetud töösse.

Nimelt rakendus alates septembrikuust ülikoolis rikkumistest teavitamise süsteem, esialgu küll mitte anonüümset teatamist võimaldamata, kuna e-posti aadressile vihje@ut.ee saadetu seda ei ole. On väga hästi, et siseauditi bürool on kavas välja töötada kanal ka anonüümsete teadete vastu võtmiseks.

Tartu Ülikooli Ametiühingu ettepanek käsitleski anonüümse veebivormi, nn probleemide tõstatamise platvormi loomist, kuhu saab saata probleemsete olukordade kirjeldusi eesmärgiga edendada läbipaistvat, kaasavat ja lugupidavat organisatsioonikultuuri ülikoolis. On oluline, et probleemikirjeldused saab esitada turvaliselt.

See oli üks Tartu Ülikooli Ametiühingu 10.07.2024 TÜ juhtkonnale saadetud ettepanekutest tööstressi vähendamiseks Tartu Ülikoolis, mis on täistekstina kättesaadav aadressil https://adr.ut.ee/?page=pub_view_dynobj&pid=2497080084&desktop=57835&u=20241017165331

tsiteerin: TÜ eesmärgiks võiks olla hea positiivse, läbipaistva ja kaasava organisatsioonikultuuri kujundamine.

* Tartu Ülikoolil peab olema paremini välja töötatud koolituste ja info jagamise süsteem töökiusamise ennetamiseks ja lahendamiseks. Töökiusamise probleem akadeemilises süsteemis vajab uuringut, et aru saada, kus on selle peamised põhjused. Koolitused töötajatele ja juhtkonnale on vajalikud töökiusamise ära tundmiseks ja vastavaks adekvaatseks käitumiseks. Lahenduste praegune skeem, kus esmane vastutus ("kirjuta kiusajatele kiri") on pandud kiusatavale, ei ole adekvaatne ning vajab kaasajastamist.

* Teeme ettepaneku paremini käsitleda seksuaalse ahistamise vältimist ülikoolis. Seksuaalse ahistamise teema ei ole ülikoolis ainult üliõpilaste ja õppejõudude teema, vaid ka (võimupositsioonil olevate ja teiste) töötajate teema. Tarvis on harida töötajaid seksuaalse ahistamise vältimise ja võimusuhte teemal. Kannatanuid on tarvis vaimselt ja juriidiliselt toetada ja oma võimupositsiooni ahistamisel ära kasutanuid karistada. Tarvis on vältida olukorda, kus ahistaja kolleegid ja sõbrad tema tegusid peaksid arutama. Teeme ettepaneku anonüümse veebivormi, nn probleemide tõstatamise platvormi loomiseks, kuhu saab saata probleemsete olukordade kirjeldusi eesmärgiga edendada läbipaistvat, kaasavat ja lugupidavat organisatsioonikultuuri ülikoolis. Probleemikirjeldused peab saama esitada turvaliselt.

NOVEMBER

Tartu Ülikooli Ametiühingu esindus kohtus Tartu Ülikooli Delta majas asuvate arvutiteaduse instituudi, majandusteaduskonna ning matemaatika ja statistika instituudi töötajatega 20. novembril 2024. a.

Arutelust jäid kõlama järgmised mõtted:

Nagu varasemalt ka teistes külastatud TÜ instituutides, on mureks projektipõhisusega seotud probleemistik, sealhulgas projekte taotlevate professorite, töögrupi juhtide ülekoormus ja pinge oma töögrupi rahastuse eest vastutamisel.

TÜAÜ on nüüdseks mõnda aega arutanud õppeprorektoriga õppetöö korralduse ja õppejõudude koormusega seotud küsimusi, sh erivajadustega üliõpilaste õpetamisel tekkivat lisakoormust. Kohapealsest arutelust jäi kõlama, et Delta majas ei ole need teemad probleemsed, sest sealsetes instituutides ei ole suurt hulka erivajadustega üliõpilasi ja suurte kursuste õpetamisel on ametis piisav hulk õppeassistente, kes saavad kas ainepunkte või töötasu.

Mitteakadeemilistel ametikohtadel, nagu programmeerijad, ei ole ülikoolis piisavalt edutamise võimalusi ega selgelt kirjeldatud kriteeriume ametiredelil tõusmiseks ega karjäärimudelil. Ka ei ole astmepalkade miinimummäärad programmeerija jaoks kuigi

motiveerivad. Sealt tulenevalt, tarvis on motiveerida inimesi jääma ametisse ülikooli ning küsimus on, kuidas seda teha.

<https://union.ee/tuau-kohtus-arvutiteaduse-instituudi-majandusteaduskonna-ning-matemaatika-ja-statistika-instituudi-tootajatega/>

DETSEMBER

Tagasiside saatmine TÜ palgaeskirja muutmise kavandile.

Palgaeskirja muutmise kavand nägi ette 1. palgaastme miinimummäära tõstmist 1. jaanuarist 2025 ja 4. palgaastme tõstmist 1. märtsist 2025. Kavandi seletuskiri sõnastab: „Ülikooli 1. palgaastme miinimummääraks on riiklik alampalk, 2025. aastal on riiklik alampalk 886 eurot. Seega tõstetakse 1. palgaastme kuupalga miinimummäär 886 euroni. 01.10.2024 toimunud rektoraadi koosolekul otsustati arutelude tulemusena tõsta 2025. aastal vaid 4. palgaastme miinimummäära. 4. palgaastme miinimummäär on alates 1. märtsist 2025 1950 eurot (tõus 6,6%). ... Arvestades töötajate põhipalkasid ja koosseisu 19.11.2024, kaasneb 2025. aastal kavandatava miinimummäärade tõusuga täiendav palgakulu koos tööandja maksudega 76 267 eurot kuus (u 915 000 eurot aastas).

TÜ Ametiühingu juhatus otsustas saata tagasiside ülikooli palgaeskirja muutmise kavandile järgmises sõnastuses.

Tartu Ülikooli Ametiühingu seisukoht on järgmine. Kui ülikooli eelarve on pingeline, on tarvis leida inimeste paljadeks ja paljade tõstmiseks raha enne, kui me investeerime taristusse. Samuti on tarvis analüüsida, kuidas paljade miinimummäärade tõus mõjub ülikooli personali ja struktuuriüksuste jätkusuutlikkusele. Millised struktuuriüksused on võimelised miinimummäärasid niimoodi tõstma, et seal ei vähendata töötajate koormust, ei koondata inimesi ja üksuse eelarve ei lähe miinusesse? Millised üksused satuvad raskustesse paljade miinimummäärade tõstmisel? Milline on ülikooli majanduslik strateegia, et säilitada ja arendada inimkapitali?

Võiks kaaluda vahendite leidmist paljadeks ja nende tõstmiseks eeskätt infrastruktuuri arendamise külmutamisest teatud ajaks. Näiteks kavatakse kasutada Ülikooli 18 asuva Tartu Ülikooli peahoone esise platsi korrastamiseks 600 tuhat eurot. Peame kohasemaks selle summa kasutamist paljade tõstmiseks ülikoolis ja nende töögruppide toetamiseks, kes projektirahastust ei saanud.

TÜ Ametiühing soovib lähtuda põhimõttest RAHA KÕIGEPEALT TÖÖTAJATE PALKADEKS, SEEJÄREL PLATSI/ASFALTI/ BETOONI!"

Ainukene märkus esitati eelnõu kooskõlastamisel TÜ Ametiühingu poolt.

Vastus ülikooli juhtkonnalt oli järgmine:

„Juhime tähelepanu, et palgaeskirjas sätestatakse TÜ töötajate töötasu maksmise alused ja kord, kuid selle, kuidas ülikooli eelarve jaguneb, otsustab ülikooli nõukogu. Ülikooli 2025. aasta eelarve kinnitati 25. novembril nõukogu istungil. Miinimummäärade tõstmise

kavandamisel võrdleme lisanduvat palgakulu alati ka üksuste põhifinantspositsiooni jääkidega. Kolmel üksusel on jääk negatiivne, st miinimummäärade tõstmine survestab nenede üksuste eelarvet veelgi. 1. ja 4. palgaastme miinimummäära tõstmisega on üksuse kattekordaja (täiendav palgakulu jagatud põhifinantspositsiooni jäägiga) kuues üksuses madalam kui 10.“

Kõigile Tartu Ülikooli Ametiühingu liikmetele, juhatusele ja koostööpartneritele suurim tänu!

Täname ka TÜ juhtkonda Tartu Ülikooli Ametiühingu ettepanekute ja soovitude kuulda võtmise eest!